

VILÁGSZEMLE

Irta: Sulhof József

Mire ez az írás napvilágot lát, már aláírták Németország volt csatlósálla-
maival, Olaszországgal, Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal és Finnor-
szággal a békeszerződéseket. Párhuzamosan folyik a további lépés előkészítése:
Londonban értekezletet tart a külügyminiszter-helyettesek tanácsa, hogy a Kül-
ügyminiszteri Tanács márciusi ülészakára előkészítse a német és osztrák bé-
keszerződéseket. A német kérdés egyike a leg súlyosabbaknak és tulajdonkép-
pen mindaz, ami eddig a szerződésekben és egyéb intézkedésekben a béke épí-
tésére történt, előkészítését jelentette a német jövőnek. Nyilvánvaló, hogy itt
és később Japánban — a gyarmatvilág középpontjában — vívja legnagyobb har-
cát a demokrácia a reakcióval. A demokrácia természetesen békére törekszik
és úgy akarja a békét kiépíteni, hogy az tartós és a fejlődés zavartalan me-
netét biztosító legyen. A reakció hadállásokat készít elő és a békeépítés mun-
kájában háborús előkészületeket is tesz. Arról azonban ma már Churchill sem
mer nyíltan beszélni, hogy újabb háborúba kezdjenek. A békeszerződések ke-
retében, a világ sorsának kialakításában tehát arról van szó, hogy a demokrá-
cia és a reakció egyaránt a maga céljainak megfelelően építő vagy — a reak-
ció esetében — az újabb rombolást előkészítő feltételeket biztosítsa. Magyarán
ez annyit jelent: a reakció piacot és felvonuló területet keres Németországban,
Japánban és a gyarmatvilágon és ennek érdekében az imperialista erőszak le-
hetőségeit is figyelembe veszi. A demokrácia egységes, erős, és demokratikus
Németországot és Japánt akar, független közel- és távolkeleti demokratikus or-
szágokat bátorít, hogy azok ne szolgálhassanak többé fegyverül az imperialista
erőszaknak.

Mindezt világosan és a kisemberek dolgozó millióinak világszerte megnyug-
vást hozóan fejtette ki Sztalin generalisszumus az elhunyt amerikai elnök fiá-
nak, Ellőt Rooseveltnek adott nyilatkozatában.

Arra a kérdésre, lehetségesnek tartja-e, hogy az Egyesült Államok demo-
kráciájának rendszere békésen éljen olyan kormányzati forma mellett, amelyen
a Szovjet Szövetségben van, anélkül, hogy bármelyik oldalról kísérlet történne
a beavatkozásra a másik helybeli ügyeibe — Sztalin generalisszumus köle-
lentette: *»Ez nemcsak lehetséges, hanem észszerű és teljesen megvalósítható. A
kormányzati formák különbsége nem akadályozta a háború folyamán, a legne-
hezebb időkben sem, hogy országaink egybefogjanak és legyőzzék az ellenséget.
Ezt a viszonyt béke idején még fokozottabban megőrizhetjük.«* Sztalin szerint
az Egyesült Nemzetek Szervezetének sorsa a három nagyhatalom közötti össz-
hang megteremtésétől függ. A Nagy Három újabb tanácskozásának összehívá-
sát minden, az általános békére veszélyes, nemzetközi probléma megvitatására,
Sztalin szükségesnek tartja. Nem egy, hanem néhány tanácskozást kell tartani.
Ha erre sor kerül, nagyon hasznos eredményekkel járna. A két ország közötti
baráti kapcsolatok és kölcsönös megértés romlását Roosevelt hatálya óta Sztalin
egy magyarázta: *»Ha ez a kérlés az amerikai és az orosz nép közötti kapcsola-
tokra és kölcsönös megértésre vonatkozik, véleményem szerint nem rosszab-
bodott semmi, sőt ellenkezőleg, a kapcsolatok javultak. Ami a két kormány
közötti viszont illeti, voltak ellentétak. Bekövetkezett bizonyos rosszabbodás,
mire nagy lörmát csaptak és arról kezdtek fecsegni, hogy a kapcsolatok a jö-
vőben még rosszabbak lesznek. Én azonban nem látok semmi aggasztót a béke
rombolása vagy háborús összetűzés felüdzése terén. Egyetlen nagyhatalom sem
tudna a mai időkben nagy hadsereget állítani más szövetséges hatalom, másik*

nagy állam ellen, még ha kormánya erre is törekedne, mert ma senki sem vezethet háborút népe nélkül és a nép nem akar háborúzni. A népek belefáradtak a háborúba. Emellett nincs semmi érdemes cél, ami indokoltá tenné az újabb háborút. Senki sem tudná miért kell harcolnia és ezért nem látok semmi aggasztót abban, ha az amerikai Egyesült Államok kormányának egyes képviselői arról beszélnek, hogy romlott a viszony közöttünk. A fentiek alapján úgy vélem, hogy az új háborúval való fenyegetőzés nem reális.»

Közvetlenül ezután nyilvánosságra hozták Sztalin generalisszimusz üzenetváltását Bevin angol külügyminiszterrel az angol-szovjet szerződés kérdésében. Bevin ugyanis karácsonyi beszédében azt a kijelentést tette, hogy Angliának nincsenek semmiféle kötelezettségei azokon túl, amelyeket az Egyesült Nemzetek Alapokmányában vállalt. A Právda rámutatott, hogy ezzel Bevin megtagadta az angol-szovjet kölcsönös segélynyújtási szerződést. A Právda nagyon határozott álláspontot leszögezve ottke Montgomery tábornagy moszkvai látogatása idején jelent meg és hatása alatt Bevin szükségesnek látta, hogy üzenetben forduljon Sztalin generalisszimuszhoz. Bevin kijelentette, hogy nem ez a felfogása az angol-szovjet kölcsönös segélynyújtási egyezményről. Sztalin generalisszimusz válaszában megállapította, hogy Bevin kijelentései kétséget keltővé tették benne. »Számomra világos, hogy az angol-szovjet szerződés fennállása kötelezettségeket ró országainkra tekintet nélkül a fenntartásokra, amelyeket az angol-szovjet szövetség tartalmaz, bármennyire is csökkentik ezek a szerződés jelentőségét a háború utáni időszakban... Ami az angol-szovjet szerződés meghosszabbítását illeti — amit az angol kormány nyilatkozata külön kiemel — meg kell mondanom, ha komolyan szándékoznak ilyen meghosszabbításról beszélni, meg kell változtatni azt, kiküszöbölve azokat a fenntartásokat, amelyek gyengítik a szerződést. Csak ilyen eljárás után lehet komolyan beszélni a szerződés meghosszabbításáról.«

Az a sztalmi megállapítás, hogy a népek belefáradtak a háborúba és nincs érdemes cél, amiért harcolniuk, továbbá az üzenetváltás világszerte nagy megnyugvást keltett. Sztalin generalisszimusz ezzel következetesen hangsúlyozta a békelehetőségeket és öntudatosította az óriási tömegeket, amelyek megértették, hogy nekik is beleszólásuk van az ügyekbe, sőt *elsősorban* nekik kell dönteni a háború és béke kérdéséről. Természetes, hogy a dolgozó tömegek dolgozni, építeni akarnak, nem pedig háborúzni.

A dolgok ilyen szembeállításával világlik ki a jugoszláv népiuralmi küzdelemről a békes újjaépítésért és a határok nyugalmának biztosításáért — az angolszász reakció imperialista törekvéseivel szemben. A helyzet így alakult, hogy Jugoszláviának az elmúlt hónapokban rendkívül aktív diplomáciai tevékenységet kellett kifejtenie mind az ország népe érdekeinek megvédelmezésére, mind a nemzetközi béke és biztonság alátámasztására. Olyan események történtek, amelyek elengedhetelenné tették ezt a serény tevékenységet akkor, amikor a politikai értékek elhurcolásáról, a német és osztrák békeszerződések előkészítéséről, a görögországi polgárháború igaz okainak kivizsgálásáról, a Vatikán ellenséges magatartásáról és mindezekkel összefüggésben a Nápolykörnyéki csetnikbanditák által elkövetett gyilkos merényletről volt szó. Az események szoros összefüggésben állnak egymással és a jugoszláv álláspontokon keresztül az egyes fejleményekkel kapcsolatban nagyjából betekintést nyerhünk az Európát érintő egész világpolitikai helyzetre. Sorrendben a dolgok így alakultak:

Pólából, mivel a város az olasz békeszerződés értelmében Jugoszláviához kell hogy tartozzék, az angolszász megszálló hatóságok hozzájárulásával és támogatásával rendszeresen elhurcolják az üzemek berendezését. Amít nem tudnak elhurcolni, azt szétrombolják. Pólában egyre súlyosabb a dolgozó tömegek helyzete. A munkanélküliség növekszik, az üzletek üresen állnak, az élelmezés-

ellátás éhínségre ítéli a tömegeket és mindenek kettős célja van. Az egyik, elégedetlenséget támasztani és olyan helyzetet teremteni, amelyben az elégedetlenség fokozódik akkor, amikor a területet átadják Jugoszláviának. A másik, biztosítani az üzleti lehetőségeket a teljesen kifosztott területen. Pólya nem elszigetelt jelenség, az angol-szász hatóságok mindenütt így járnak el és Németországban az angol és amerikai megszállási övezetekben olyan mereteket öltött a becstelenséges fosztogatás, hogy Law konzervatív képviselő is szükségesnek látta, hogy az alsóházban tiltakozzzék ez ellen. Az angol-szász ügynökök egyenruhában bejárják Németországot és az olasz gyárakat, összeszedik a szabadalmakat, erőszakot alkalmazva, vagy jó üzletet kínálva és egykeznek egész Németországot a magánvállalkozók vadászterületévé tenni. Itt is a kettős cél érvényesül. Az egyik megszerezni minél több értéket és fokozni az elégedetlenséget a demokratikus renddel szemben. A másik biztosítani a piacot, hogy a kifosztott területen minél több árút értékesíthessenek. Működött a náciítlanítást és a náciítlanítást és a militarista szellem kiirtását egyáltalán nem hajtják végre az angol és amerikai övezetekben. A két övezetet gazdaságilag egyesítették, de ez kizárólag a nagytőke érdekében történt és a német nép számára nemcsak nem jelent semmiféle könnyítést, hanem megnehezíti a demokráziát és még súlyosabbá teszi azt a kizsákmányoltságot és kizsákmányoltságot, amelyet az angol-szász megszállási rendszer teremtett. A terhet ugyanis nem a német nagyvállalatok, monopóliumok, trösztök és koncernek viselik, hanem a széles dolgozó rétegekre hárul. Az amerikai övezet katonai parancsnoksága kihirdette ugyan, hogy a náciítlanítás befejeződött övezetében, de — mint egy német lap megállapítja — a tinta még meg sem száradt a bejelentés kiáltványán, amikor egymásután bombák robbantak Frankfurtban és Nürnbergben a náciítlanító bíróságoknál és felfedezték, hogy hatalmas földalatti fasiszta szervezet jött létre, behálózva mind a két övezetet. Emellett a hitleristák törvényesen is megszervekedtek Nemzeti Demokrata Párt címen, amely párt pontosan ugyanazt a programot tűzte ki maga elé feladatul, ami a hitleri program volt: küzdeni a szocializmus és kommunizmus ellen, biztosítani a nagytőke befolyását és hatalmát az államban. Az emberek engedélyezték ezt a pártot. Sőt dr. Schumacher, a nyugati övezet szociáldemokrata vezére Londonban elmondhatta azt a hitleri szellemű beszédét, amely a legnagyobb felháborodást váltotta ki a lengyel és csehszlovák körökben. Határrevíziót követelt és második beszédében a Ruhr, Saar és Rajna-vidéket is a régi német rendszer visszaállításával követelte Nagy-németország számára, tehát pontosan ugyanazokat a követeléseket állította fel, amelyeket Hitler támasztott 1923-ban. Franciaországban is nagy izgalmat keltett ez a beszéd és feltárta azt a súlyos ellentétet, ami az angol-szászok és a franciák között mutatkozik a német kérdésben.

Franciaország 1870 óta háromszor volt a német imperialista támadás áldozata. Természetes, hogy védekezni akar. Ezenkívül igényt tart arra, hogy a német gazdaság erejéből és felszereléséből elősegítsék Franciaország újjáépítését. Az angol-szászok viszont féltik piacukat, félnék, hogy Németország nem lesz eléggé felvevőképes és, hogy nem használhatják fel az általuk elgondolt európai egyensúlypolitikában, ahogyan az imperialista és nagytőkés céljaiknak legjobban megfelelne. Blum, a francia szociálisták vezére közvetlenül a francia köztársasági elnökválasztás és az új kormány megalakítása előtt megkísérelte, hogy összhangot teremtsen az angol és francia érdekek között, természetesen nem a francia nép, hanem a Franciaországot kizsákmányoló kétszáz család érdeke szerint. Ez is Blum azon üzenetjé közé tartozott, amelynek külföldi nyomást akart gyakorolni a francia közvéleményre, ami bizonyos mértékben sikerült is. Az angol-francia szövetségi tárgyalások azonban egyre elhúzódnak és azok részleteiről újabb adatok nem kerültek nyilvánosságra. A köztársasági elnök választásoknál, Blum ügyeskedése nyomán nem a választásokon kifejezésre

jutott népakarat, hanem az egyensúly politikája érvényesült és ennek megfelelően a mérleg nyelvét jelentő szocialista párt jelöltjét, Vincent Auriolt választották meg elnöknek. Az új kormány nagyjából ugyanolyan összeállítású, mint a régi azzal a különbséggel, hogy a kommunisták megkapták az egyik nagyon fontos, a nemzetvédelmi tárcát.

Franciaországhoz hasonlóan a kelet-európai államok, tehát Jugoszlávia, Csehszlovákia és Lengyelország is nagyjában ugyanazt az álláspontot foglalták el Németországgal szemben, amit Franciaország. A jugoszláv jegyzék, amelyben a német békeszerződésével szemben elfoglalt álláspontukat kifejtetik azon alapul, hogy a potsdami és jaltai határozatok érvét kell érvényesíteni. Másszóval: Németország imperialista fellépésének alapja az a gazdasági aránytalanság volt, ami a túlfelért német ipar és a gazdaságilag elmaradt kelet-európai államok között kialakult. A német imperializmus erre a túlfelért iparra támaszkodott, ezt az ipart tehát le kell szerelni és olyan mértékre csökkenteni, hogy ne támadhasson fej újból a béke ellen törő erőszakkal. Ugyanakkor a beszerelt gépeket jóvátétel címén el kell juttatni a kelet-európai, főként a háborúban lerombolt országoknak. Ezzel egyrészt elősegítik és meggyorsítják az elpusztított országok újjáépítését, másrészt elősegítik ezen országok gazdasági fejlődését, úgy, hogy az arányba kerül a beszerelt német gazdasággal, tehát ezek az országok nem lesznek többé olyan kiszolgáltatott helyzetben a német gazdasággal szemben, mint eddig voltak.

A jugoszláv álláspont főként a jóvátétel problémájára összpontosult. Ha a jóvátétel rendezésével kapcsolatban a nagybirtokok, továbbá a koncernek és szindikátusok felosztását valóban végrehajjták eltűnik a német imperialista erőszak alapja, kivesszik az uralkodó nagytőkés körök kezéből az eszközt, hogy a német népet újból az erőszak felé irányítsák és lehetővé válik a német tömegek demokratikus átnevelése.

Ezt a célt szolgálja Ausztriával szemben is a jugoszláv követelés, amelyet az osztrák békeszerződés előkészítése keretében jelentettek be. Jugoszlávia igényt tart Szlovén Karintiaira és Steyer szlovénlakta határvidékeire. Ugyanarra a területre, amelyen 1920-ban megrendezték a népszavazást. Ez a népszavazás a csalás, hamisítás egyik legmegdöbbentőbb komédiája volt. A népszavazást ugyanis egész Karintia területére kiterjeszkedően rendezték meg, beleértve az osztráklakta területeket is, amelyekre Jugoszlávia nem támasztott igényt. Az osztrák kormány így is csak 57 százalékot ért el, ami azt jelenti, hogy a Szlovén Karintia csaknem teljes egyöntetűséggel Jugoszláviához akart csatlakozni. Ezt a területet Ausztria most is a régi germanizáló hagyományok és a náci elnyomás szellemében kezeli. A szlovéneket szakadatlanul üldözik, gazdaságilag elnyomják. Jugoszlávia a szlovének felszabadításával és a gradiscsáni horvátok védelmének biztosításával azt is el akarja érni, hogy kivegyje az osztrák reakció kezéből az elnyomás lehetőségét. Ha az elnyomás nem irányulhat a hegyvendőbb tömegek, a kisebbség ellen, csak a belső tömegek felé fordulhat, de a földreform végrehajtásával és azzal, hogy Ausztriát is a jogos és indokolt hadikárpótítás megfizetésére kötelezi, kivesszik az osztrák reakció kezéből az elnyomás anyagi alapját és utat nyitnak a tömegek demokratikus fejlődése számára. Annak bizonyítására, hogy erre feltétlenül szükség van, a jugoszláv jegyzék teljes részletességgel ismerteti Ausztria háborús felelősségét, főként Jugoszláviával szemben, ahol a megszállás alatt túlnyomó részben osztrákok teljesítették szolgálatot és végezték azt a kegyetlen népiró munkát, amely a náci szellem és célok érvényesítését jelentette. Különbözn is Ausztria már jóval a csatlakozás előtt náci szellemben fejlődött és felkészült arra, hogy ugródeszkája legyen a Balkán ellen irányuló támadásnak. Nemcsak Jugoszláviának, egész Kelet-európának, tehát az európai békének is érdeke, hogy Ausztria demokratizálódjék és lekerüljön az angolszász reakció befolyása

alóli, amely Ausztriát faltörő kosként akarja felhasználni a szilárd békére törekvő kelet-európai államok ellen. Egyelőre Ausztria népe súlyosan megsínyli azt az angolszász politikát, amely a nagytőke és a reakció támogatására irányul és különösen súlyos helyzetet teremtenek az Ausztriában gyülekező hazáruházi az összes kelet-európai államoknak.

Ez a reakciós politika nyilvánul meg a háborús bűnösök és nemzetközi zonosztvők rendszeres támogatásában Németországban, Ausztriában és Olaszországban. Ellhurcolt személyekkel kezelik őket, ahelyett, hogy kiszolgáltatnák országaiknak, ahogyan ezt a potsdami határozatok kimondják. Ennek a rendszernek a súlyos kirobbanása Nápolyban arra vezetett, hogy az egyik táborban összegyűjtött csetnik gyilkosok vasdorongokkal felfegyverezve angol tisztek jelenlétében és úgyszólván jóváhagyásával leütették és megölték Gluncics Vicó nápolyi ideiglenes jogszláv főkonzult és életveszélyesen megsebesítették attaséját Engel Joszipot. A gyilkos merényletért kétséget kizáróan teljes mértékben az angolszászokat terheli a felelősség és azt a rendszert, amelyben a háborús bűnösöknek menedéket adnak és lehetőséget nyújtanak, hogy megérdemelt büntetésük helyett tovább szökjenek és elrejtőzzenek. Ebben az angolszász hatóságok karöltve együttműködnek a Vatikánnal és Jugoszlávia szükségnek látta, hogy két jegyzékben tiltakozzék a Vatikánnal. Az egyikben az ellen, hogy a Vatikán szervezetei segítségével jugoszláv háborús bűnösöket Dél-amerikába szöktettek, a másikban a Vatikán területén rejtőző háborús bűnösök kiszolgáltatását követelve.

Ez a jugoszláv népek felháborodását méltán kiváltó nápolyi esemény, Joggossá teszi a kérdést, mi a célja az angolszász hatalmaknak azzal, hogy a demokratikus Jugoszláviával szemben összegyűjti azokat a bűnös, vereskező elemeket, amelyek az egész háború idején a szövetségesek ellen harcoltak és a fasiszmus érdekeit szolgálták? Miért engedi meg, hogy ezek gyűlölködő, uszító propagandát folytassanak a demokratikus Jugoszlávia ellen és miért nem teljesíti a potsdami határozatokban vállalt kötelezettségeket a háborús bűnösök kiszolgáltatása tekintetében? A magyarázatot nem nehéz megtalálni, hiszen ugyanezt a politikát folytatja az angolszász reakció az egész világon. Ez legerősebben Görögországban jut kifejezésre, ahol végre megindult a vizsgálat a görög polgárháború igazi okainak feltárására, de mindent elkövetnek, — a görög királypárti fasiszta kormányzat felhasználásával — hogy a vizsgálat eredményeit már eleve meghamisítsák. Mivel a görög demokratikus erők nagy súlyt helyeznek annak bebizonyítására, hogy nem külföld készítette őket a fegyveres harcra, hanem a fasiszta terror ellen ragadtak fegyvert, a hamisítás valószínűleg nem fog teljesen sikerülni. Jugoszlávia, Bulgária és Albánia teljes nyugalommal tekintenek a vizsgálat eredménye elé és hiszik, hogy a polgárháború igazi okainak feltárása megkönnyítené a fasiszta terror felszámolását és Görögország belépnetne a Balkán demokratikus békeszerető országainak sorába.

Az angolszász reakció igyekezett nyomást gyakorolni Lengyelország tömegeire is, de csúfos kudarcot szenvedett. A lengyel alkotmányozó Szejm választásain a demokratikus tömegek óriási többsége a baloldali blokk és a szakszervezetek jelöltjeit támogatta és olyan hatalmas diadalt biztosított a demokrácia számára, amilyenre az angolszász reakció semmiesetre sem volt elkészülve. Földalatti mozgalmak, gazdasági nyomások és a legmegengedhetetlenebb eszközök igénybevételével akarták megakadályozni ezt a győzelmet, de a választásokon a lengyel demokrácia hatalmas lépést tett előre és megsemmisítő csapást mérve a lengyel reakcióra, erőlyes kézzel visszaverte a reakciós körök támogatását is.

Hasonlóképpen vereséget szenvedett az amerikai reakció Olaszországban. De Gasperi miniszterelnököt Amerikába rendelték és onnan visszatérve amerikai parancsra kormányválságot idézett fel. Célia az volt, hogy pusztán a jobb-

oldali pártokból alakítson kormányt, a baloldali munkáspártok kihagyásával. Há-
bár az amerikai kölcsön attól függött, mennyire lesz reakciós az új kormány, a
zsarolás nem sikerült, De Gasperi kénytelen volt engedni az olasz dolgozó tö-
megek nyomásának és az új kormány a három nagy pártból a keresztényde-
mokrata, kommunista és szocialista pártokból nagyjában ugyanolyan összetétel-
ű alakult meg, mint az volt, amelyet erőszakkal lemondattak.

Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy ugyanezen reakciós körök állnak a Ma-
gyar Köztársaság ellen szervezett összeesküvés mögött is. Az összeesküvés
számos kül és belföldi összefüggéseit leleplezték és nagyjából kialakult a hely-
zetkép. A régi úri rend magyarországi visszavágyói a nemzetközi reakció
anyagi támogatásával, meg akarták bukztatni a demokratikus köztársaságot, hogy
visszaállítsák a Horthy uralmat. A Kiszgazdapárt játszotta ebben a főszerepet,
mert menedékhelyet adott az összeesküvőknek és lehetővé tette számukra, hogy
az egész gazdasági és politikai életben érvényesítsék befolyásukat. Amikor feb-
ruár elsején a Magyar Köztársaság kikiáltásának első évfordulóját ünnepelték
ez a demokrácia három nagy eseményével esett egybe. Leleplezték a Kiszgaz-
dapárti vezetőség szerepét az összeesküvésben a Szociáldemokrata Párt meg-
tartotta 35-ik kongresszusát, amelyen kimondták, hogy még szorosabb együtt-
működést teremtenek a másik munkáspárttal, a Kommunista Párttal és leszámol-
nak a párton belüli támadt reakciós csoporttal, végül pedig a Kommunista Párt
beterjesztette hároméves gazdasági tervét, amelyen Magyarország ujjaépülése
alaku. A Kiszgazdapárt egyes vezető tagjainak szerepe az összeesküvésben nyil-
vánvalóan mutatja, mennyire gyenge lábon áll ennek a pártnak a demokráciája.
Világos, hogy a pártvezetőség amelyből maga a főtitkár, Kovács Béla és köz-
vetlen környezete is teljes mértékben résztvett az összeesküvés szervezésében,
nem bízott a demokráciában és nem hit a magyar nép erejében. Nem vette tu-
domásul azt, hogy a magyar nép történelme során először valóban szabad és a
magyar dolgozó tömegek őszinte hittel, valóban nagy lendülettel dolgoznak azért,
hogy ez a szabadság szilárd és biztos jövőt nyújtson a népnek. Megmutatko-
zott, hogy a munkáspártoknak a népbe vetett hite sokkal szilárdabb alapokon
épült és teljesen jogosult volt. A magyar nép az elmúlt egy év alatt hatalma-
sat teremtett. Az viszont a reakció és a magyar nép erejével szemben a leple-
zett kiszgazdapárti vezetőkben megnyilvánuló bizalmatlanság következménye,
hogy maga a dolgozó tömeg az árak és bérek közötti aránytalanság folytán nem
juthat még hozzá a saját maga által termelt árucikkekhez. A kiszgazdapárti veze-
tőség mindeddig nem mutatott komoly hajlandóságot, hogy levonja a konze-
kvenciákat és önző, szűk párt szempontból ítéli meg a helyzetet. Nem mer kímé-
letlenül leszámolni a reakcióval, mert fél, hogy esetleg a pártvezetőség neves
tagjait kellene kizárni s úgy érzi, hogy ez a pártot gyengítené. Holott ennek az
elenkezője az igaz. A szűk látókörű pártérdeket így a nép érdekei fölé helye-
zik, pedig a nép érdeke parancsolóan követeli a kíméletlen tisztogatást, mert ez
az előfeltétele a további demokratikus építésnek és csak akkor, ha a Kiszgazda-
párt valóban a demokratikus építő erők pártjává válik, kerülhet sor arra, hogy
tervgazdálkodásra áttérve megkezdjék a demokrácia még szélesebb alapokon
nyugvó kiépítését, továbbfejlesztését és a dolgozók általános jólétének biztosítását.

Mindezeket az eseményeken keresztül csak egy összefüggő képet lehet adni
a nemzetközi reakció erőszakosságáról és a demokratikus tömegek hatalmas
lendületű építő munkájáról. Csupán szemléltetés és jóformán csak az európai
helyzetet mutatja, habár éppen az utóbbi időben az ellentétes erők harcának
súlypontja mindinkább Közép- és Távolkeletre terelődik át. Ez a harc Európá-
ban és az egész világon történelmi folyamat, amelyben a demokrácia egyre fo-
kozódó ereje feltartóztatlanul bikontakozik és minél erőszakosabb lépésre-
szánja el magát a reakció — amely alatt a monopolisztikus nagytőkét kell ér-
teni, minden szolgájával — annál jobban mutatja: 1. A nagytőke mindinkább

talajt vesztő és kénytelen erőszakkal, erőszakos eszközökkel védelmezni hadálásait, 2. A népek belefáradtak a háborúba és ez egyre tudatosabbá teszi bennük, hogy csak a demokratikus összefogás erejével birkózhatnak meg sikeresen a nemzetközi reakcióval. Ahogyan a fasiszta megszállás alatt az európai népek a német imperializmus ellen, úgy most Közel- és Távolorient népei az angolszász imperializmus ellen ragadnak fegyvert.

Jugoszlávia e birkózás közepette rendületlenül megingadhatatlanul, egyre fokozódó lendülettel halad előre a demokratikus fejlődés útján. Ennek egyik nagyszerű bizonyítéka a hat népköztársaság alkotmányának elkészítése, amelyekkel népköztársaságaink megezdtek önálló államéletüket és a demokrácia, a népiuralom szabadságjogainak hatalmas igazolása, hogy a tagállami rendszer tökéletesebben egybeforrasztotta Jugoszlávia népeit a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság szervei egységébe, tökéletesebben megteremtette a testvéri egységen alapuló egybeforrást, mint az a régi rendszerek mellett egyáltalán elképzelhető lett volna. Abban a pillanatban, amikor megszűnt régi, kizsákmányoló, hegemonista uralkodó osztály és annak jelszava: *Oszd meg és uralkodj*, amikor a népiuralomban a népek nem egymás elnyomására és kizsákmányolására, hanem egymás megsegítésére és a közös boldogulás kiépítésére törekednek, eltűntek a régi viszályok, megszűnt a mesterségesen szított gyűlölködés és helyét egy olyan összefogás foglalta el, amely biztos alapot jelent a tervegazdálkodás győzelmes véghezvitelére.

1947. február 8.

FIGYELŐ

HOGYAN TANÍTSUK AZ ÍRÁSTUDATLANOKAT

Már az első lépésnél tartasuk szem előtt, hogy az anyanyelv tanításánál úgy a tanfolyamokon, mint az iskolában első helyen a természetes szóbeli kifejezési készség fejlesztése áll, hogy a legnagyobb figyelmet a beszélt nyelvnek kell szentelni és hogy az írásbeli kifejezés a szóbeliből indul ki. Hogy a szóbeli kifejezési készség fejlesztése eredményes legyen, a tanítás minden fokozatán gyakorlatokat kell alkalmaznunk, melyek célja:

- a) a gondolatok folyamatosan-összefüggő kifejezése;
- b) az irodalmi nyelv szabatos, világos, értelmes hangsúlyozásának használata;
- c) a nyelv szépségeinek értékelése.

A tanfolyamokon az oktató természetesen nem mindjárt a hibák javításával kezdi a munkáját, amivel csak évenné a tanulók kedvét. Ellenkezőleg helyesen alkalmazott, érdeklődést keletkeztető kérdésekkel beszélgetésre hangolja a hallgatókat, hogy azok rövidebb vagy hosszabb beszédben elmondják mindennapi életükben szerzett tapasztalataikat, élményeiket. Így az oktató megismeri a hallgatók szóbeli kifejezési készségét. Nem követeli, hogy a hallgatók teljes mondatokban feleljenek, mert ez néha neveltséggé válhatna. Meséléssel, körülírással, elmagyaráztatással szoktatjuk őket az összefüggő, folyamatos beszédhez. A feleletek kijavítására fokozatosan kerül sor, eleinte az oktató minden megismerés nélkül helyesen ismétli a hibásan mondottakat, azután azokat a hibákat, amik állandóan ismétlődnek, kijavítja s később a hallgatók egymás hibáját javítják. Eleinte azok beszéljenek, akik már helyesebben fejezik ki magukat, majd ismételtessünk el verseket és me-